

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanması için;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim. (24.02.2023)

Erkan AYDIN

Bursa Milletvekili

Olası Marmara depreminden etkilenecek illerden biri de Bursa. Ancak 1999 yılından bu yana kaçak yapılaşmaya karşı yeterli mücadele ve kararlılık gösterilemedi. Mühendislik hizmeti almamış yapılar ve eski yapı stokları hala dönüştürülmüş değil. Depreme hazırlık konusunda da 17 Ağustos'un ardından gösterilen hassasiyet giderek azaldı. Bu süreç içerisinde 6306 sayılı Afet Riski Altında Bulunan Alanların Dönüştürülmesi Yasası ile kentsel dönüşümün başlayacağı ve riskli yapı stokundan kurtulacağı düşünüldü. Ama olmadı. 2012 yılında yürürlüğe giren 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun ile sözde deprem zararlarını azaltmaya çare olarak sunulan kentsel dönüşüm projelerinin asıl olarak rantasal dönüşüme hizmet ettiği, riskli alanlar ve yapılar için sonuç alıcı uygulamaların gerçekleştirilmediği için bu alanlar zaman ilerledikçe daha da tehlikeli hale geldi. Kentsel dönüşüm alanları olması gerekenden çok uzakta, artık dönüşemez hale gelen kimliksiz ve güvenliksiz yapı stoklarına dönüştü ve dönüşmekte. Bütün bu olumsuz gelişmeler ortadayken, uygulanan "imar affı" ile; kıyı alanları, tarım arazileri, meralar, orman alanları, dere yatakları, içme suyu havzaları ile tarihi, doğal, arkeolojik sit alanları üzerine inşa edilen kaçak ve mevzuata uygun olmayan bina ve tesisler dâhil olmak üzere, ayrıcalıklı imar hakları verilerek her biri bir "kent ve çevre suçu" niteliğinde yükselen yapılar yasallaştırıldı. Şehirleşme açısından Bursa'nın şu anda deprem olgusuna hazır olmadığı görülmektedir. Bir deprem sonrası gereksinim duyulacak olan boş alanlar ve alternatif yolların bulunmaması nedeniyle deprem sırasında oluşabilecek hasarın boyutu daha da büyüyecektir. Bursa ovasında yapılaşmadan kaçınılması gerekmektedir. Yeni yerleşim yerlerinin yapılaşmaya açılmasında göz önünde alınacak kriterlerin en önemlilerinden bir tanesi jeolojik-jeoteknik etütler olup, bu etütler bilimsel ölçütler ve standartlar kapsamında gerçekleştirilmelidir.

Kuzey Anadolu Fayı'nın aktif kolları ile sarıldığı belirtilen Bursa, deprem dayanımı düşük yapılaşma nedeniyle afet tehlikesine daha da açıktır. Bursa'da depreme yönelik çalışmaların çoğu deprem anı veya sonrasını kapsayacak düzeyde kalmakta, önemli oranda güvensiz yapılardan oluşan kentin sağlıklılaştırılması için bilimin ve tekniğin öngördüğü şekilde bütün ve kalıcı bir planlama sürecine geçilememektedir.

Bu bağlamda;

29092

1. Bursa'da deprem önlemi konusunda hangi çalışmalar yapmaktasınız? Bursa olası bir depreme karşı hazır mı?
2. Bursa'nın bir deprem eylem planı var mı?
3. İmar affından yararlanan tüm yapılar mühendislik hizmeti almamış varsayıp, depreme dayanımı yönünden yeniden incelettiniz mi? Ya da inceletecek misiniz?
4. Yapı stoku envanteri oluşturdunuz mu?
5. Üstgeçitlerin ve çeşitli viyadüklerde güçlendirmeler yapıldı mı? Hangi viyadük veya üstgeçit veya köprü güçlendirildi?